

Total number of printed pages-48

4 (Sem-5/CBCS) COM RE 1/2/3/4

2022

COMMERCE

(Regular Elective)

OPTION-A

Paper : COM-RE- 5016

(Human Resource Management)

OPTION-B

Paper : COM-RE- 5026

(Principles of Marketing)

OPTION-C

Paper : COM-RE- 5036

(Auditing and Corporate Governance)

OPTION-D

Paper : COM-RE- 5046

(Indian Financial System)

Full Marks : 80

Time : Three hours

**The figures in the margin indicate
full marks for the questions.**

Answer either in English or in Assamese.

Contd.

OPTION-A

Paper : COM-RE- 5016

(Human Resource Management)

1. Answer the following as directed: **(any ten)**
1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশনা অনুসৰি উত্তৰ কৰিবা :
(যিকোনো দহটা)

- (a) Human resource management is a process by which _____ and organisation are bound together.
(Fill in the blank)

মানব সম্পদ পৰিচালনা হল এক প্রক্রিয়া যত _____
আৰু সংগঠনক একত্ৰিত কৰোৱা হয়।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (b) Human resource is the most important _____ of an organisation.
(Fill in the blank)

মানব সম্পদ হল এটা প্রতিষ্ঠানৰ এক গুৰুত্বপূৰ্ণ
_____।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (c) Training is closely related with education and _____ of employees.
(Fill in the blank)

প্রশিক্ষণ কৰ্মচাৰীৰ শিক্ষা আৰু _____ লগত
গভীৰভাৱে সম্পৰ্কিত।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (d) The Factories Act _____ deals with the state of health of employees in India.
(Fill in the blank)

ভাৰতৰ ফেক্টৰি আইন _____ য়ে কৰ্মচাৰীৰ স্বাস্থ্যৰ
লগত জড়িত।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

- (e) The Human Resource Manager have no role to play in the work life conflict of employees.
(Write True or False)

কৰ্মচাৰীৰ কৰ্মক্ষেত্ৰত হোৱা মনোমালিন্যৰ ক্ষেত্ৰত মানব
সম্পদ পৰিচালকৰ একো ভূমিকা নাথাকে।
(সত্য নে অসত্য লিখা)

- (f) Appraisal is a control process of top level management.
(Write True or False)

মূল্যায়ন হল শীৰ্ষ পৰিচালক সকলক নিয়ন্ত্ৰণৰ এক
প্রক্রিয়া।
(সত্য নে অসত্য লিখা)

- (g) Individual and organisational career are not separate and distinct.
(Write True or False)

ব্যক্তিগত আৰু সাংগঠনিক কৰ্মজীৱন পৃথক আৰু স্বতন্ত্ৰ
নহয়।
(সত্য নে অসত্য লিখা)

- (h) Good health can improve employee morale in an organisation.
(Write True or False)

কৰ্মচাৰীৰ সুস্থ স্বাস্থ্যই এটা প্রতিষ্ঠানত তেওঁৰ নৈতিকতা
উন্নত কৰিব পাৰে।
(সত্য নে অসত্য লিখা)

(i) Which of the following is not an alternative to downsizing of employee?

তলৰ কোনটো কৰ্মচাৰীৰ সংকোচনৰ পৰিপূৰক নহয় ?

- (i) Retraining of employees
কৰ্মচাৰীৰ পুনৰ প্ৰশিক্ষণ
- (ii) Voluntary retirement services
স্বোচ্চামূলক অৱসৰ সেৱা
- (iii) More recruitment
অধিক মকৰল
- (iv) More promotion
অধিক পদোন্নতি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(j) Which one of the following is connected with human resource information system.

তলৰ কোনটো মানব সম্পদ তথ্য আহৰণ প্ৰক্ৰিয়াৰ লগত জড়িত ?

- (i) Recruitment
মকৰল
- (ii) Training
প্ৰশিক্ষণ
- (iii) Data collection
তথ্য সংগ্ৰহ
- (iv) Promotion
পদোন্নতি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(k) Job description functionally describes চাকৰী বিৱৰণীত কাৰ্যকৰীভাৱে বৰ্ণনা কৰে

- (i) what the job entails
পদৰ কাৰ্য
- (ii) advertisement of a job
পদৰ বিজ্ঞাপন
- (iii) code of conduct of a job
পদৰ নিয়মাবলী
- (iv) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(l) Personality test are most _____ to evaluate

ব্যক্তিত্ব পৰীক্ষাৰ মাপকাঠী নিৰ্ণয় কৰাতো অতিশয়

- (i) simple
সহজ
- (ii) difficult
জটিল
- (iii) technical
কাৰিকৰি
- (iv) emotional
আৱেগিক

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(m) Management games are representative of
ব্যৱস্থাপনা খেলাই প্ৰতিনিধিত্ব কৰে

(i) hypothetical situation

অনুমানমূলক পৰিস্থিতি

(ii) historical situation

ঐতিহাসিক পৰিস্থিতি

(iii) real life situation

প্ৰকৃত জীৱনৰ পৰিস্থিতি

(iv) environmental situation

পৰিবেশৰ পৰিস্থিতি

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(n) The career development includes

কৰ্মজীৱন উন্নয়নৰ অন্তৰ্ভুক্ত হয়

(i) individual career planning

ব্যক্তিগত কৰ্মজীৱনৰ পৰিকল্পনা

(ii) organisational career management

সংগঠনিক কৰ্মজীৱনৰ পৰিচালনা

(iii) Both of the above

উপৰোক্ত দুয়োটাই

(iv) None of the above

এটাও নহয়

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(o) 360 degree appraisal provides a
_____ perspective of employee
performance.

৩৬০ ডিগ্ৰী মূল্যায়ন পদ্ধতিৰে কৰ্মচাৰীৰ কাৰ্যদক্ষতা
_____ পৰিপ্ৰেক্ষিতে মূল্যায়ন কৰে।

(i) Broader

অধিকতৰ বিস্তৃত

(ii) Continuous

নিৰবচ্ছিন্ন

(iii) Narrow

সংকীৰ্ণ

(iv) Wide

প্ৰশস্ত

(Choose the correct answer)

(শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা)

(p) The oldest system of wage payment is
মজুৰি পৰিশোধৰ আগাইতকৈ পুৰণি পদ্ধতিটো হল

(i) piece wage system

টুকুৰা মজুৰি পদ্ধতি

(ii) time wage system

সময়ভিত্তিক মজুৰি পদ্ধতি

(iii) performance wage system

কাৰ্যদক্ষতাভিত্তিক মজুৰি পদ্ধতি

(iv) balance method

ভাৰসাম্যভিত্তিক মজুৰি পদ্ধতি

(q) India becomes a welfare country under the

ভাৰতবৰ্ষ এখন কল্যাণকামী ৰাষ্ট্ৰ হোৱাৰ কাৰণ হল ইয়াৰ

(i) Constitution

সংবিধান

(ii) Labour Act

কোম্পানী আইন

(iii) Labour Law

শ্ৰমিক আইন

(iv) Cooperative Act

সমবায় আইন

(r) Personnel management and industrial relation are _____ terms.

কৰ্মীবৃন্দ পৰিচালনা আৰু ঔদ্যোগিক সম্পর্ক দুটা হল _____ শব্দবন্ধ।

(i) synonymous

পৰিপূৰক

(ii) opposite

বিপৰীত

(iii) unrelated

কোন সম্পর্ক নাই

(iv) alternate

পৰিবৰ্তিত

2 Write answers to the following questions :
(any five) 2×5=10

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো পাঁচটাৰ)

(a) Mention two essential features of sound human resource policy.

সুস্থ মানৱ সম্পদ আঁচনিৰ প্ৰয়োজনীয় দুটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।

(b) What is employee exit policy?

কৰ্মচাৰী বহিঃগমন আঁচনি মানে কি ?

(c) Name the two types of human resource planning.

দুই ধৰণৰ মানৱ সম্পদ পৰিকল্পনাৰ নাম উল্লেখ কৰা।

(d) What is aptitude test?

প্ৰৱণতা পৰীক্ষা কি ?

(e) What is video conferencing?

ভিডিঅ' কথোপকথন মানে কি ?

(f) Define halo effect as a limitation of interview.

সাক্ষাৎগ্ৰহণৰ সীমাবদ্ধতা হিচাপে বৰ্ণবলয় প্ৰভাৱৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(g) Define human resource accounting.

মানৱ সম্পদ হিচাপৰক্ষণৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(h) What is compensation management?

ক্ষতিপূৰণ পৰিচালনা মানে কি ?

(i) What is labour welfare?

শ্রমিকৰ কল্যাণ মানে কি ?

(j) What do you mean by social health?

সামাজিক স্বাস্থ্য বুলিলে কি বুজা ?

3. Write answers of the following questions:
(any four) 5×4=20

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটাৰ)

(a) Discuss five important changes which are taking place in the field of human resource management.

মানব সম্পদ পৰিচালনা ক্ষেত্ৰত পাঁচটা গুৰুত্বপূৰ্ণ পৰিবৰ্তন সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(b) What are the objectives of human resource information system.

মানব সম্পদৰ বাৰ্তা পদ্ধতিৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি ?

(c) Discuss five benefits of human resource planning.

মানব সম্পদ পৰিকল্পনাৰ পাঁচটা গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

(d) Discuss about five essentials of a good interview.

ভালো সাক্ষাৎ গ্ৰহণৰ থাকিবলগীয়া পাঁচটা বৈশিষ্ট্য আলোচনা কৰা।

(e) Discuss five modern methods of performance appraisal.

পাৰদৰ্শিতা নিৰূপণ কৰা পাঁচটা আধুনিক পদ্ধতিৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(f) Discuss about various reasons for demoting an employee from his position.

কৰ্মচাৰীক তেওঁৰ পদবীৰ পৰা অবনমিত কৰাৰ বিভিন্ন কাৰণসমূহ আলোচনা কৰা।

(g) Explain various dimensions of employees' health.

কৰ্মচাৰীৰ স্বাস্থ্যৰ বিভিন্ন মাত্ৰাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) "With evergrowing outsourcing of human resource activities, there is no place for human resource department in overall organisation structure." Give your viewpoints.

"মানব সম্পদৰ কামকাজসমূহ আউটচৰ্চিং বৃদ্ধি পোৱাৰ লগে লগে মানব সম্পদ বিভাগৰ প্ৰয়োজনীয়তা নাইকীয়া হৈ পৰিছে।"

তোমাৰ মতামত আগবঢ়োৱা।

4. Answer the following questions : (any four)

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা : (যিকোনো চাৰিটা)

(a) "Human resource management plays a vital role in the whole system of management of an industrial organisation." Explain.

"ঔদ্যোগিক প্রতিষ্ঠানৰ পৰিচালনা প্ৰক্ৰিয়াটোত মানৱ সম্পদ পৰিচালনাই মুখ্য ভূমিকা পালন কৰে।" ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss about various steps to help in employees empowerment.

কৰ্মচাৰীৰ সবলীকৰণত সহায় কৰা বিভিন্ন পদক্ষেপসমূহ আলোচনা কৰা।

(c) Discuss various short-term and long-term human resource planning.

মানৱ সম্পদ পৰিকল্পনাৰ বিভিন্ন হ্ৰস্বম্যাদী আৰু দীৰ্ঘম্যাদী ব্যৱস্থাসমূহ আলোচনা কৰা।

(d) What are various methods of recruitment? Explain recent trends in recruitment system. 5+5=10

মকৰলৰ বিভিন্ন পদ্ধতিসমূহ কি ? মকৰলৰ শেহতীয়া বিভিন্ন প্ৰৱণতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Discuss various on-the-job and off-the-job training methods. 5+5=10

বৰ্তমান বহুলভাৱে প্ৰচলিত কৰ্মকালীন প্ৰশিক্ষণ আৰু কৰ্মবাহিৰৰ সময়ত দিয়া প্ৰশিক্ষণৰ পদ্ধতিসমূহ আলোচনা কৰা।

(f) What do you understand by executive development? Explain the need and importance of executive development. 2+(4+4)=10

কাৰ্যবাহিৰৰ উন্নয়ন বুলিলে কি বুজা ? ইয়াৰ প্ৰয়োজনীয়তা আৰু গুৰুত্বসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(g) What is promotion of employees? Discuss various well-established bases of promotion. 2+8=10

কৰ্মচাৰীৰ পদোন্নতি মানে কি ? পদোন্নতিৰ বাবে প্ৰতিষ্ঠিত ভেটিসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) Explain the concept and scope of social security in the modern context. 5+5=10

আধুনিক সময়ত সামাজিক সুৰক্ষাৰ ধাৰণা আৰু সুযোগ-সমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

- (i) What is fringe benefit? Discuss various fringe benefits offered by various organisations in India.

2+8=10.

প্রান্তীয় সুবিধা মানে কি? ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰতিষ্ঠানে
আগবঢ়োৱা বিভিন্ন প্ৰান্তীয় সুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

- (i) What is voluntary retirement scheme? When can a firm opt for voluntary retirement scheme? Discuss its various benefits.

2+3+5=10

স্বেচ্ছামূলক অৱসৰ গ্ৰহণ আঁচনি মানে কি? কেনে
পৰিস্থিতিত সংগঠন এটাই আঁচনি ৰূপায়ণ কৰিব পাৰে?
ইয়াৰ সুফলসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION-B

Paper : COM-RE- 5026

(Principles of Marketing)

1. Answer **any ten** questions from A, B and C :
1×10=10

A, B আৰু C ৰ মাজৰ পৰা যিকোনো দহটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- A. Choose the correct option from the given alternatives :

তলত দিয়া বিকল্পসমূহৰ মাজৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটি বাচনি কৰা :

- (i) Marketing is a process which aims at
বজাৰকৰণ হৈছে এক প্ৰক্ৰিয়া যাৰ লক্ষ্য হৈছে

(a) production

উৎপাদন কৰা

(b) profit making

লাভ আহৰণ কৰা

(c) satisfaction of customer needs

উপভোক্তাৰ অভাবপূৰণ কৰা

(d) publicity

প্ৰচাৰকাৰ্য চালানো

(ii) The process of classification of products into different groups on the basis of its characteristics is known as
দ্রব্যৰ বৈশিষ্ট্যৰ ভিত্তিত শ্ৰেণীবিভাজন কৰি ভিন ভিন
গোটত ভাগ কৰা প্ৰক্ৰিয়াটোক জনা যায়

- (a) packaging
পেকিং কৰা
- (b) grading
শ্ৰেণীকৰণ কৰা
- (c) standardisation
মান নিৰ্ণয়কৰণ
- (d) branding
মাৰ্কা মৰা

(iii) Telemarketing is a part of
টেলিফোনৰ জৰিয়তে কৰা বজাৰকৰণ হৈছে ———
এক অংশ।

- (a) direct marketing
প্ৰত্যক্ষ বজাৰকৰণ
- (b) social marketing
সামাজিক বজাৰকৰণ
- (c) relationship marketing
সম্পৰ্ক বজাৰকৰণ
- (d) advertising
বিজ্ঞাপন

(iv) Which of the following markets is formed on geographical basis?

নিম্নোক্ত কোনখন বজাৰ ভৌগলিক ভিত্তিত গঠিত হয় ?

- (a) Share market
অংশ বজাৰ
- (b) Future market
ভবিষ্যত বজাৰ
- (c) Wholesale market
পাইকাৰী বজাৰ
- (d) Foreign exchange market
বৈদেশিক মুদ্ৰা বজাৰ

(v) The key term in the American Marketing Association's definition of marketing is

আমেৰিকান বজাৰ সংস্থাই আগবঢ়োৱা বজাৰকৰণৰ
সংজ্ঞাৰ মুখ্য শব্দটি হৈছে

- (a) sales
বিক্ৰী
- (b) products
দ্রব্য
- (c) value
মূল্যবোধ
- (d) activity
কাৰ্যকলাপ

(vi) 'Swachh Bharat Abhiyan' is an example of

'স্বচ্ছ ভাৰত অভিযান' হৈছে এক _____ ৰ উদাহৰণ।

(a) service marketing

সেৱাৰ বজাৰকৰণ

(b) social marketing

সামাজিক বজাৰকৰণ

(c) personalised marketing

ব্যক্তিগত বজাৰকৰণ

(d) telemarketing

টেলি-বজাৰকৰণ

B. Fill in the blank :

খালী ঠাই পূৰণ কৰা :

(i) _____ involves transfer of ownership of goods.

_____ এ দ্ৰব্যৰ মালিকীস্বত্ব হস্তান্তৰ কৰায়।

(ii) _____ is a group of products marketed by a company.

_____ হৈছে কোম্পানী এটাই বিক্ৰী কৰা দ্ৰব্যসমূহৰ সমষ্টি।

(iii) _____ is known as the father of modern marketing.

_____ ক আধুনিক বজাৰকৰণৰ পিতৃ হিচাপে জনা যায়।

(iv) Good marketing is no accident, but a result of careful planning and _____.

ফলপ্ৰসূ বজাৰকৰণ দুৰ্ঘটনাবশত নহয়, বৰং এক সু-চিন্তিত পৰিকল্পনা আৰু _____ দ্বাৰাহে হয়।

(v) Penetration pricing policy starts with a _____ price to capture the market.

প্ৰবেশমূল্য নীতিয়ে _____ মূল্যৰে বজাৰ দখল কৰে।

(vi) The Prevention of Food Adulteration Act was passed by the Parliament in the year _____.

খাদ্য ভেজাল নিষিদ্ধকৰণ আইনখন সংসদত _____ চনত অনুমোদিত হৈছিল।

C. State whether True or False :

সঁচা নে মিছা লিখা :

(i) Maturity stage is the last stage of the product life cycle.

পৰিপক্বতাৰ পৰ্যায়টো দ্ৰব্যৰ জীৱন চক্ৰৰ অন্তিম পৰ্যায়।

(ii) A price is influenced by both product cost and demand for the product.

উৎপাদন ব্যয় আৰু দ্ৰব্যৰ চাহিদা এই দুয়োটাৰ দ্বাৰাই দৰ নিৰ্ধাৰণ প্ৰভাৱিত হয়।

(iii) Bata is an example of chain store.

বাটা প্ৰতিষ্ঠান হৈছে শৃঙ্খল ভাণ্ডাৰৰ এক উদাহৰণ।

(iv) The 4Ps of marketing are product, price, person and place.

বজাৰকৰণৰ 4টা P হৈছে দ্ৰব্য, দৰ, ব্যক্তি আৰু স্থান।

(v) Umbrella is an example of emergency goods.

হাতী হৈছে আপতকালীন সামগ্ৰীৰ এক উদাহৰণ।

(vi) Selling and marketing are the same.

বিক্ৰী আৰু বজাৰকৰণ দুয়োটা একেই।

2. Answer **any five** of the following questions very briefly : $2 \times 5 = 10$

নিম্নোক্ত প্ৰশ্নসমূহৰ পৰা যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(i) Write **two** benefits of branding.

মাৰ্কাৰকৰণৰ দুটা উপযোগিতা লিখা।

(ii) What is personal selling?

ব্যক্তিগত বিক্ৰী কি ?

(iii) Who is a middleman?

মধ্যস্থতাকাৰী এজন কোন হয় ?

(iv) What is green marketing?

সেউজ বজাৰকৰণ কি ?

(v) Write **two** importances of packaging.
পেকিং কৰাৰ দুটা গুৰুত্ব লিখা।

(vi) What is demand forecasting?

চাহিদাৰ পূৰ্বানুমান কৰা মানে কি ?

(vii) What do you mean by test marketing?

পৰীক্ষামূলক বজাৰকৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

(viii) Write **two** challenges of online marketing.

অনলাইন বজাৰকৰণৰ দুটা প্ৰত্যাহ্বান লিখা।

(ix) What is demographic segmentation of market?

জনগাঁথনিভিত্তিক বজাৰ বিভাজন কি ?

(x) Give **two** examples of industrial goods.

ঔদ্যোগিক দ্ৰব্যৰ দুটা উদাহৰণ দিয়া।

3. Answer **any four** of the following questions briefly : $5 \times 4 = 20$

নিম্নোক্ত যিকোনো চাৰটা প্ৰশ্নৰ চমু উত্তৰ লিখা :

(i) What are the objectives of marketing?

বজাৰকৰণৰ উদ্দেশ্যবোৰ কি কি ?

(ii) What are the contents of labeling? ①

লেবেলত কেনেবোৰ কথা লিখা থাকে ?

(iii) What do you mean by retail trade?

খুচুৰা ব্যবসায় বুলিলে তুমি কি বুজা ?

(iv) Write the significance of pricing.

দৰনিৰ্ধাৰণৰ গুৰুত্বৰ বিষয়ে লিখা।

(v) What do you mean by target marketing?

লক্ষ্য বজাৰকৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

(vi) What is post-purchase evaluation by consumer?

উপভোক্তাৰ ক্ৰয়-উত্তৰ পৰীক্ষণ কি ?

(vii) What is meant by product support service?

দ্রব্য সমর্থন সেৱা বুলিলে কি বুজা যায় ?

(viii) What do you mean by marketing environment?

বজাৰকৰণ পৰিবেশ বুলিলে তুমি কি বুজা ?

4. Answer **any four** of the following questions :

10×4=40

নিম্নোক্ত যিকোনো চাৰটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ লিখা :

(i) What do you mean by marketing? What are the objectives of marketing?

4+6=10

বজাৰকৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা ? বজাৰকৰণৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?

(ii) Discuss about the types and patterns of consumer behaviour.

উপভোক্তা আচৰণৰ প্ৰকাৰ আৰু বিন্যাস সম্পৰ্কে আলোচনা কৰা।

(iii) Define promotion in the marketing context. Also discuss the benefits of promotion.

3+7=10

বজাৰকৰণৰ প্ৰসঙ্গত বিক্ৰয় বৃদ্ধিৰ সংজ্ঞা দিয়া। লগতে বিক্ৰয় বৃদ্ধিৰ উপযোগিতাসমূহ আলোচনা কৰা।

(iv) What is packaging? What are its objectives?

4+6=10

দ্রব্যৰ পেকেজিং কৰা কি ? ইয়াৰ উদ্দেশ্যসমূহ কি কি ?

(v) What is the meaning of rural marketing? Discuss the challenges and opportunities of rural marketing.

5+5=10

গ্রাম্য বজাৰকৰণৰ অৰ্থ কি ? গ্রাম্য বজাৰকৰণৰ প্ৰত্যাহ্বান আৰু সুযোগসমূহ আলোচনা কৰা।

(vi) What factors are to be kept in mind while determining the price of a product? Discuss.

দ্রব্য এটাৰ দৰ নিৰ্ধাৰণ কৰোতে কোনবোৰ উপাদান বিবেচনা কৰিবলগীয়া হয়? আলোচনা কৰা।

(vii) What do you mean by marketing mix? Write the features of marketing mix.

4+6=10

বজাৰকৰণ মিশ্ৰণ বুলিলে তুমি কি বুজা? বজাৰকৰণ মিশ্ৰণৰ বিশেষত্ববোৰ লিখা।

(viii) Describe various stages of product life cycle.

দ্রব্যৰ জীৱন চক্ৰৰ বিভিন্ন পৰ্যায়বোৰ বৰ্ণনা কৰা।

(ix) What is meant by channel of distribution? Discuss various channels of distribution.

4+6=10

বিতৰণৰ মাধ্যম বুলিলে কি বুজা যায়? বিতৰণৰ বিভিন্ন মাধ্যমসমূহ আলোচনা কৰা।

(x) Discuss various types of market segmentation.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বজাৰ বিভাজনসমূহ আলোচনা কৰা।

OPTION-C

Paper : COM-RE- 5036

(Auditing and Corporate Governance)

1. (A) Choose the correct answer : (any five)

1×5=5

শুদ্ধ উত্তৰ বাচি উলিওৱা : (যিকোনো পাঁচটা)

(i) The term 'Audit' is derived from a Latin word 'audire' which means

'Audit' পৰিভাষাটো লেটিন শব্দ 'audire'ৰ পৰা উদ্ভৱ হৈছে যাৰ অৰ্থ

(a) to inspect

পৰিদৰ্শন কৰা

(b) to examine

পৰীক্ষা কৰা

(c) to hear

শুনা

(d) to investigate

অনুসন্ধান কৰা

(ii) Final audit is also known as
চূড়ান্ত হিচাপ পৰীক্ষণক _____ বুলিও জনা যায়।

- (a) Annual audit
বছৰেকীয়া হিচাপ পৰীক্ষণ
- (b) Periodical audit
পৰ্যায়ক্ৰমিক হিচাপ পৰীক্ষণ
- (c) Complete audit
সম্পূৰ্ণ হিচাপ পৰীক্ষণ
- (d) All of the above
ওপৰৰ সকলো

(iii) Auditing is compulsory for
হিচাপ পৰীক্ষণ _____ অনিবাৰ্য।

- (a) small scale business
ক্ষুদ্র ব্যৱসায়ৰ বাবে
- (b) partnership firm
অংশীদাৰী ব্যৱসায়ৰ বাবে
- (c) joint stock companies
যৌথ কোম্পানীৰ বাবে
- (d) proprietary concerns
গাইণ্টীয়া প্রতিষ্ঠানৰ বাবে

(iv) Verification refers to
সত্যাপনে বুজায়

- (a) examining the physical existence and valuation of assets
সম্পত্তিৰ ভৌতিক অস্তিত্ব আৰু ইয়াৰ মূল্যায়নৰ পৰীক্ষণ
- (b) examining the journal and ledger
জাবেদা আৰু খতিয়নৰ পৰীক্ষণ
- (c) examining of vouchers related to assets
সম্পত্তিৰ লগত জড়িত ভাউচাৰৰ পৰীক্ষণ
- (d) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(v) Window dressing implies
খিৰিকী সজ্জাই বুজায়

- (a) curtailment of expenses
খৰচ কৰ্তন
- (b) checking of wastages
অপব্যয় নিৰীক্ষণ
- (c) undervaluation of assets
সম্পত্তিৰ অৱমূল্যায়ন
- (d) overvaluation of assets
সম্পত্তিৰ অতিমূল্যায়ন

(vi) Corporations are controlled and directed by which one of the following ?

তলৰ কোনটোৰদ্বাৰা নিগমসমূহ নিয়ন্ত্ৰিত আৰু পৰিচালিত হয় ?

- (a) Corporate ethics
নিগম নীতিশাস্ত্ৰ
- (b) Corporate codes
নিগম বিধি
- (c) Corporate governance
নিগম শাসন
- (d) None of the above
ওপৰৰ এটাও নহয়

(vii) Corporate governance is a form of
নিগম শাসন এক ধৰণৰ

- (a) external regulation
বাহ্যিক নিয়ন্ত্ৰণ
- (b) self-regulation
আত্মনিয়ন্ত্ৰণ
- (c) government control
চৰকাৰী নিয়ন্ত্ৰণ
- (d) charitable action
দাতব্য কাৰ্য

(viii) Ethics is

নীতিশাস্ত্ৰ হৈছে

- (a) Morals + Reasoning
নৈতিকতা + যুক্তিযুক্ততা
- (b) Morals + Values
নৈতিকতা + প্ৰমূল্যবোধ
- (c) Values + Beliefs
প্ৰমূল্যবোধ + বিশ্বাস
- (d) Values + Philosophy
প্ৰমূল্যবোধ + দৰ্শন

(ix) According to clause 49 what should be the minimum age of independent director ?

অনুচ্ছেদ 49 অনুসৰি স্বতন্ত্ৰ সঞ্চালকৰ নূন্যতম বয়স কিমান হ'ব লাগে ?

- (a) 21 years
21 বছৰ
- (b) 22 years
22 বছৰ
- (c) 23 years
23 বছৰ
- (d) 24 years
24 বছৰ

(B) Fill in the blanks : (any five)

1×5=5

খালী ঠাই পূৰ কৰা : (যিকোনো পাঁচটা)

(i) _____ audit is not conducted by a specially employed salaried staff.

_____ হিচাপ পৰীক্ষণ কাৰ্য বিশেষভাবে নিয়োজিত বেতনভোগী কৰ্মচাৰীৰ দ্বাৰা সম্পাদন কৰা নহয়।

(ii) If _____ is in operation the work performed by one person is automatically checked by another person.

যদি _____ ব্যৱস্থা কাৰ্যকৰী হৈ থাকে তেন্তে এজন ব্যক্তিয়ে সম্পাদন কৰা কাৰ্যক আন এজন ব্যক্তিয়ে স্বয়ংক্রিয়ভাবে পৰীক্ষা কৰিব পাৰে।

(iii) A company auditor has to submit his report to the _____.

কোম্পানীৰ হিচাপ পৰীক্ষকে _____ ৰ ওচৰত নিজৰ প্ৰতিবেদন দাখিল কৰিব লাগে।

(iv) The provisions regarding appointment of auditor are contained in section _____ of the Companies Act, 2013.

হিচাপ পৰীক্ষকৰ নিয়োগ সম্বন্ধীয় ব্যৱস্থাসমূহ কোম্পানী আইন 2013 ৰ _____ ধাৰাত সন্নিবিষ্ট কৰা হৈছে।

(v) According to _____ theory of corporate governance, managers act as 'agents' of the corporation.

নিগম শাসনৰ _____ তত্ত্বমতে প্ৰবন্ধক সকলে নিগমৰ 'প্ৰতিনিধি' হিচাপে কাৰ্য সম্পাদন কৰে।

(vi) The term 'ethics' is derived from the Greek word _____.

'নীতিশাস্ত্ৰ' পৰিভাষাটো গ্ৰীক শব্দ _____ ৰ পৰা আবিৰ্ভাৱ হৈছে।

(vii) The audit committee should meet at least four times in a year and not more than _____ months shall elapse between two meetings.

পৰীক্ষণ কমিটিখন বছৰত অতি কমেও চাৰিবাৰ বহিব লাগে আৰু দুখন সভাৰ মাজৰ ব্যৱধান _____ মাহতকৈ বেচি হ'ব নালাগে।

(viii) The concept of corporate social responsibility was developed by _____ on his published book entitled, *Social Responsibility of Businessman*.

নিগমৰ সামাজিক দায়বদ্ধতাৰ ধাৰণাটো _____ য়ে তেওঁৰ প্ৰকাশিত গ্ৰন্থ *Social Responsibility of Businessman* ৰ যোগেদি প্ৰচাৰ কৰিছিল।

(ix) Corporate philanthropy implies a voluntary transfer of resources from the firm to the recipient at _____ market price.

নিগমীয় লোক-কল্যাণ ধাৰণাই _____ বজাৰ মূল্যত প্ৰতিষ্ঠানটোৰ পৰা প্ৰাপকলৈ সম্পদৰ স্বতঃস্ফূৰ্ত হস্তান্তৰণক বুজায়।

2. Answer **any five** of the following : $2 \times 5 = 10$
তলৰ যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write **two** qualifications of a book-keeper.

হিচাপৰক্ষকৰ দুটা অইতা লিখা।

(b) What is interim audit?

মধ্যৱৰ্তী হিচাপ পৰীক্ষণ কি ?

(c) State **two** types of errors which a trial balance cannot detect.

দুই ধৰণৰ ভুল উল্লেখ কৰা যাক উদ্ভূত মিলনপত্ৰই ধৰা পেলাব নোৱাৰ।

(d) What is secret reserve?

গোপন পুঁজি কি ?

(e) State **any two** objectives of internal audit.

আন্তঃস্থৰীণ হিচাপ পৰীক্ষণৰ যিকোনো দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(f) Write **any two** benefits of corporate governance.

নিগম শাসনৰ যিকোনো দুটা সুবিধা লিখা।

(g) Write **any two** common problems found in different corporate fraud cases.

বিভিন্ন নিগমীয় প্ৰবঞ্চনা মোকদ্দমা বিলাকত পোৱা যিকোনো দুটা সাধাৰণ সমস্যা লিখা।

(h) What do you mean by whistle blowing?
ধ্যান আকৰ্ষণ বুলিলে কি বুজা ?

(i) Write the meaning of morality.
সদাচাৰিতাৰ অৰ্থ লিখা।

(j) Name **two** largely discussed corporate scandals.

দুই বহুচৰ্চিত কৰ্পোৰেট কেলেংকাৰীৰ নাম উল্লেখ কৰা।

3. Answer **any four** questions : $5 \times 4 = 20$
যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) State the features of statutory audit.
বিধিৱদ্ধ হিচাপ পৰীক্ষণৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(b) Discuss the role of auditor in vouching of credit sales.

বাকী বিক্ৰী প্ৰমাণৰ ক্ষেত্ৰত হিচাপ পৰীক্ষকৰ ভূমিকা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

(c) State the objectives of management audit.

ব্যৱস্থাপনা হিচাপ পৰীক্ষণৰ উদ্দেশ্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(d) State the primary duties of an appointed auditor.

নিয়োজিত হিচাপ পৰীক্ষকৰ প্ৰাথমিক কৰ্তব্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(e) Distinguish between fraud and errors.

প্ৰত্যাৰ্থনা আৰু ভুল-ভ্ৰান্তিৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(f) Discuss the state holder theory of corporate governance.

নিগম শাসনৰ state holder তত্ত্বটো আলোচনা কৰা।

(g) Discuss the features of good ethics programme.

উত্তম নৈতিকতা কাৰ্যক্ৰমৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ আলোচনা কৰা।

(h) What were the causes of Satyam fraud?

সত্যম কেলেংকাৰীৰ কাৰণসমূহ কি আছিল ?

4. Answer **any four** questions : 10×4=40

যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Explain the qualifications and disqualifications of a company auditor.

কোম্পানী হিচাপ পৰীক্ষকৰ যোগ্যতা আৰু অযোগ্যতাসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) What is audit report? Briefly explain the contents of audit report.

হিচাপ পৰীক্ষণ প্ৰতিবেদন কি ? হিচাপ পৰীক্ষণ প্ৰতিবেদনৰ উপাদানবোৰৰ বিষয়ে এক চমু ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(c) What is cost audit? What are its advantages?

উৎপাদন ব্যয় হিচাপ পৰীক্ষণ কি ? ইয়াৰ সুবিধাসমূহ কি কি ?

(d) Define the term 'verification' and explain the importance of verification in auditing.

'সত্যাপণ' পদটোৰ সংজ্ঞা আগবঢ়োৱা আৰু হিচাপ পৰীক্ষণত সত্যাপণৰ গুৰুত্ব বৰ্ণনা কৰা।

(e) What is internal control? Distinguish between internal control and internal audit.

আভ্যন্তৰীণ নিয়ন্ত্ৰণ বুলিলে কি বুজা ? আভ্যন্তৰীণ নিয়ন্ত্ৰণ আৰু আভ্যন্তৰীণ হিচাপ পৰীক্ষণৰ মাজৰ পাৰ্থক্যসমূহ উল্লেখ কৰা।

(f) Write an explanatory note on corporate governance reforms in Indian context.

ভাৰতীয় প্ৰেক্ষাপটত নিগম শাসন সংস্কাৰৰ ওপৰত এটা ব্যাখ্যামূলক টোকা আগবঢ়োৱা।

- (g) What is business ethics? Enumerate various benefits of managing ethics in a business.

ব্যৱসায়ীক নৈতিকতা কি? ব্যৱসায়ত নৈতিকতাৰ ব্যৱস্থাপনাৰ যোগেদি লাভ কৰা বিভিন্ন সুবিধাসমূহৰ এক বিতং আলোচনা আগবঢ়োৱা।

- (h) Who is whistle blower? Discuss the role played by whistle blowers in corporate governance.

ধ্যান-আকৰ্ষক কোন? নিগম শাসনৰ ধ্যান-আকৰ্ষকসকলে কেনে ভূমিকা পালন কৰে আলোচনা কৰা।

- (i) Give a critical review on Canadian and German models of corporate governance.

নিগম শাসনৰ কানাডা আৰু জাৰ্মান আৰ্হিৰ এক সমালোচনামূলক সমীক্ষা আগবঢ়োৱা।

- (j) What do you mean by corporate social responsibility? Describe the relationship between corporate social responsibility and corporate governance.

নিগমীয় সামাজিক দায়বদ্ধতা বুলিলে কি বুজা? নিগমীয় সামাজিক দায়বদ্ধতা আৰু নিগম শাসনৰ মাজৰ সম্বন্ধ বৰ্ণনা কৰা।

OPTION-D

Paper : COM-RE- 5046

(Indian Financial System)

1. Answer **any ten** of the following questions as directed : 1×10=10

নিৰ্দেশ অনুযায়ী তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো দহটা উত্তৰ লিখা :

- (a) "Financial system basically refers to the transfer of funds from surplus sector to deficit sector of an economy." This statement is True **or** False?

"বিত্তীয় ব্যৱস্থাই মূলতে অর্থনীতিৰ বাহিৰখণ্ডৰ পৰা ঘাটি খণ্ডলৈ পুঁজিৰ হস্তান্তৰকে বুজায়।" এই উক্তিটো সচা নে মিছা?

- (b) Which one of the following is India's first credit information company?

নিম্নোক্ত কোনটো ভাৰতৰ প্ৰথম ঋণপাত্ৰতা মূল্যাংকন তথ্য যোগান অনুষ্ঠান?

- (i) CRISIL (ক্ৰিছিল)
(ii) CIBIL (চিবিল)
(iii) SMERA (স্মেৰা)
(iv) CERSAI (চেৰসাই)

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(c) Capital market deals with

মূলধন বজাৰ তলত দিয়া কোনটোৰ সৈতে জড়িত ?

(i) short term fund

হৃষকালীন পুঁজি

(ii) long term fund

দীৰ্ঘকালীন পুঁজি

(iii) Both (i) and (ii)

(i) আৰু (ii) উভয়ে

(iv) None of the above

উপৰোক্ত এটাওঁ নহয়

(Choose the correct alternative)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(d) Reserve Bank of India was nationalised in the year

ভাৰতীয় বিজাৰ্ড বেংক ৰাষ্ট্ৰীয়কৃত কৰা হয়

(i) 1935 (১৯৩৫ চনত)

(ii) 1949 (১৯৪৯ চনত)

(iii) 1955 (১৯৫৫ চনত)

(iv) 1969 (১৯৬৯ চনত)

(Choose the correct alternative)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(e) IRDA is a body regulates which of the following ?

আই. আৰ. ডি. এ. এটা সংগঠন যিটোৱে নিম্নোক্ত বিষয়ক কোনে নিয়ন্ত্ৰণ কৰে ?

(i) Insurance sector

বীমা খণ্ড

(ii) Banking sector

বেংকিং খণ্ড

(iii) Both (i) and (ii)

(i) আৰু (ii) উভয়ে

(iv) None of the above

উপৰোক্ত এটাওঁ নহয়

(Choose the correct alternative)
(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(f) Initial public offering is an activity in secondary capital market. This statement is True or False ?

গৌণ প্ৰতিভূতি মূলধনী বজাৰৰ এটা কাম হৈছে প্ৰাৰম্ভিক ৰাজহুৱা বিলীকৰণৰ প্ৰস্তাৱ। এই উক্তিটো সচা নে মিছা ?

(g) Write the full form of OCTEI.

OCTEI ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো লিখা।

(h) In the context of Mutual Fund, SIP stands for _____. (Fill in the blank)

উমেহতীয় পুঁজিৰ ক্ষেত্ৰত SIP হ'ল _____।
(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(i) Venture capital represents financial investment in _____ project with the object of earning high rate of return.

উচ্চ হাৰত অৰ্জনৰ উদ্দেশ্যে শংকামুক্ত মূলধন _____
জড়িত বিন্ধীয় বিনিয়োগ।

(i) low risk

কম বিপদ আশংকা

(ii) moderate risk

মজলীয়া বিপদ আশংকা

(iii) high risk

অতি বিপদ আশংকা

(iv) no risk

বিপদহীন আশংকা

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(j) In hire purchase, the ownership remains with the _____ until the last instalment is paid. (Fill in the blank)

সামৰণি কিস্তি পৰিশোধ নকৰা পৰ্যন্ত ভাড়া ক্ৰয় বিক্ৰীৰ
ক্ষেত্ৰত সামগ্ৰীৰ মালিকী স্বত্ব _____ বৰ্তি থাকে।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(k) Loans and advances provided by a bank represent its assets. This statement is True or False?

বেংক প্ৰদান কৰা ঋণ আৰু অগ্ৰীমে বেংকৰ সম্পত্তিক
প্ৰতিনিধিত্ব কৰে। এই উক্তিটো সচা নে মিছা ?

(l) National Stock Exchange (NSE) was established in the year

ৰাষ্ট্ৰীয় শ্বেয়াৰ আদান-প্ৰদান কেন্দ্ৰ নেশ্বনেল ষ্টক এক্সচেঞ্জ
প্ৰতিষ্ঠা হোৱা বছৰটো হ'ল

(i) 1995 (১৯৯৫)

(ii) 1992 (১৯৯২)

(iii) 1997 (১৯৯৭)

(iv) 1990 (১৯৯০)

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(m) Money market in India is regulated by _____

(Fill in the blank)

ভাৰতত মুদ্ৰা বজাৰ নিয়ন্ত্ৰিত হয় _____ দ্বাৰা।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(n) Which of the following is not NBFBI ?
তলৰ কোনটো অনা বেংক বিত্তীয় প্রতিষ্ঠান নহয় ?

(i) IFCI

ভাৰতীয় উদ্যোগিক বিত্ত নিগম

(ii) UTI

ইউনিট ট্ৰাষ্ট অৱ ইণ্ডিয়া

(iii) SBI

ভাৰতীয় ষ্টেট বেংক

(iv) LICI

ভাৰতীয় জীৱন বীমা নিগম

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(o) Scheduled commercial banks are those included in the second scheduled of the _____ Act.

(Fill in the blank)

_____ আইন দ্বিতীয় তালিকাত অন্তর্ভুক্ত বেংক সমূহেই হ'ল তালিকাভুক্ত বাণিজ্যিক বেংক। (খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(p) Which of the following is related with the primary market ?

তলত দিয়া কোনটো প্ৰাথমিক বজাৰৰ লগত জড়িত ?

(i) Trading of new issues of new company

নতুন কোম্পানীৰ নতুনকৈ বিলিকৃত প্রতিভূতিৰ লেনদেন

(ii) Trading of new issues of existing company

পূৰ্বে গঠিত কোম্পানীৰ নতুনকৈ বিলিকৃত প্রতিভূতিসমূহৰ লেনদেন

(iii) Both (i) and (ii)

(i) আৰু (ii) উভয়ে

(iv) None of the above

উপৰোক্ত এটাওঁ নহয়

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

(q) The Bombay Stock Exchange is the oldest stock exchange in Asia. The statement is True or False ?

বোম্বাই মূলধন বিনিময় কেন্দ্ৰ হ'ল এচিয়াৰ ভিতৰত আটাইতকৈ পুৰণি মূলধন বিনিময় কেন্দ্ৰ। এই উক্তিটো সচা নে মিছা লিখা।

(r) SEBI was established in the year

তলৰ কোন বছৰত SEBI স্থাপিত হৈছিল ?

(i) 1988 (১৯৮৮ চনত)

(ii) 1991 (১৯৯১ চনত)

(iii) 1992 (১৯৯২ চনত)

(iv) 2001 (২০০১ চনত)

(Choose the correct alternative)

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাচি উলিওৱা)

2. Answer **any five** of the following questions in (about **50** words each : $2 \times 5 = 10$

নিম্নোক্ত প্রতিটো প্ৰশ্নৰ প্ৰায় ৫০ টা শব্দৰ ভিতৰত উত্তৰ লিখা :

(a) What is financial market ?

বিত্তীয় বজাৰ কি ?

(b) Define scheduled bank.

অনুসূচিত বেংকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(c) Write **two** objectives of SEBI.

SEBI ৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

(d) What is commercial paper ?

'বাণিজ্যিক পত্ৰ' কি ?

(e) Define Mutual Fund.

উমেহতীয়া পুঁজিৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(f) What do you mean by operating lease ?

কাৰ্যকৰী লিজ (অপাৰেটিং লিজ) বুলিলে কি বুজা ?

(g) Name **any three** credit rating agencies working in India.

ভাৰতত থকা যিকোনো তিনিটা ক্ৰেডিট ৰেটিং প্ৰতিষ্ঠানৰ নাম লিখা।

(h) Define leasing.

লিজিংৰ সংজ্ঞা দিয়া।

(i) Write **any two** features of money market.

মুদ্রা বজাৰৰ যিকোনো দুটা বৈশিষ্ট্য লিখা।

(j) What is pension fund ?

পেঞ্চন পুঁজি কি ?

3. Answer **any four** of the following questions in about **200** words each : $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া প্রতিটো প্ৰশ্নৰ প্ৰায় ২০০টা শব্দৰ ভিতৰত যিকোনো চাৰিটাৰ উত্তৰ কৰা :

(a) Explain the functions of money market.

মুদ্রা বজাৰৰ কাৰ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(b) Discuss different types of bank.

বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বেংক আলোচনা কৰা।

(c) What are the features of non-banking financial institution ?

অনা-বেংকিং বিত্তীয় অনুষ্ঠানৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ কি কি ?

(d) Explain the functions of venture capital.

ভেনচাৰ মূলধনৰ কাৰ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Distinguish between fund-based and fee-based financial services.

মাছুল-ভিত্তিক আৰু পুঁজি-ভিত্তিক বিত্তীয় সেৱাৰ মাজত প্ৰভেদ দেখুৱা।

(f) What are the functions of IRDA ?

IRDA ৰ কাৰ্যবোৰ কি কি ?

(g) Discuss the organisational setup of the Reserve Bank of India (RBI).

RBI ৰ সাংগঠনিক দিশ আলোচনা কৰা।

(h) Distinguish between primary market and secondary market.

প্ৰাথমিক বজাৰ আৰু গৌণ বজাৰৰ পাৰ্থক্য নিৰ্ণয় কৰা।

4. Answer **any four** of the following questions in about **600** words each : $10 \times 4 = 40$

তলত দিয়া প্ৰতিটো প্ৰশ্নৰ প্ৰায় ৬০০টা শব্দৰ ভিতৰত যিকোনো চাৰিটা উত্তৰ কৰা :

(a) Discuss the important functions of financial system.

বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ মূল কাৰ্যবোৰী আলোচনা কৰা।

(b) What is capital market? Explain the features of capital market. $2+8=10$

পুঁজি বজাৰ কি ? পুঁজি বজাৰৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(c) Discuss the role of financial system in economic development of a country.

এখন দেশৰ অৰ্থনৈতিক উন্নয়নত বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ ভূমিকাৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

(d) Explain the function of Reserve Bank of India (RBI) as a regulator of financial system.

বিত্তীয় ব্যৱস্থাৰ নিয়ন্ত্ৰক হিচাপে ভাৰতীয় ৰিজাৰ্ভ বেংকৰ কাৰ্যবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(e) State various defects of Indian money market. Also suggest the necessary measures to remove these defects for the development of Indian economy.

$5+5=10$

ভাৰতীয় মুদ্ৰা বজাৰৰ বিভিন্ন ত্ৰুটিসমূহ উল্লেখ কৰা।
লগতে ভাৰতীয় মুদ্ৰা বজাৰৰ উন্নতিৰ হকে এই ত্ৰুটিসমূহ আতৰাবলৈ প্ৰয়োজনীয় ব্যৱস্থাৱলী আগবঢ়োৱা।

(f) State the year of establishment of SEBI. Describe the measures taken by SEBI for protection of interest of investors.

$2+8=10$

ছেবি কেতিয়া স্থাপন কৰা হৈছিল ? বিনিয়োগকাৰীৰ স্বার্থ ৰক্ষার্থে ছেবিয়ে লোৱা পদক্ষেপসমূহ বৰ্ণনা কৰা।

(g) Explain the methods of issue of stock in primary market.

প্রাথমিক বজাৰত প্ৰতিভূতি বিলি কৰাৰ পদ্ধতিসমূহ ব্যাখ্যা কৰা।

(h) Discuss the advantages and disadvantages of mutual funds in India.

5+5=10

ভাৰতত উমৈহতীয়া পুঁজিৰ সুবিধা আৰু অসুবিধাসমূহ আলোচনা কৰা।

(i) Explain various types of non-banking financial institutions in India.

ভাৰতৰ অনা বেংকিং বিত্তীয় প্ৰতিষ্ঠানৰ বিভিন্ন প্ৰকাৰবোৰ ব্যাখ্যা কৰা।

(j) What do mean by financial services? Explain different types of financial services.

2+8=10

বিত্তীয় সেৱা বুলিলে কি বুজা ? বিভিন্ন প্ৰকাৰৰ বিত্তীয় সেৱা ব্যাখ্যা কৰা।